

بۆلە Kurdishmedia.com كە وتە تە قە ؟

دلشاد حە مە

لە نوسىنىكىدا بە ناوئىشانى "ناسیونالیزم و ئىنتەرنىت" * (T.H.Eriksen) ئە كادىمىست و نوسە رى ناسراو، باس لە وە دە كات كە چۆن پېشكە وتنى تە كۆلۆجىيە پە يوه ندىکردن و زانىارى جارىكى تر بۆتە ھۆكارى بە ھىزکردن و دۆزىنە وە ى شوناسى نە تە وە ىى لە ئىو ئە نامە پە رتە وازە كانى نە تە وە جىاجىياكانى دنىادا. لە وىدا بە تايبە تى باس لە پىگە و پۆلى kurdishmedia.com دە كات، وە كو كە نالىكى سە ربه خۆ و سە ر بە ئە كتە رىكى بىدە و لە تى سە ر دە مى جىهانگىرى كە نە تە وە ى كوردە. ئە و جە خت دە كاتە وە لە سە ر ھە بونى كە نالىكى وە ھا بە زمانىكى باو بۆ نە تە وە ىە كى پارچە پارچە و بىبە ش لە زمانىكى ستاندارد. ئە و زىاتر جە خت دە كاتە وە لە سە ر كارىگە رى وە ھا كە نالىك بۆ پىگە وە گریدانى رە وە ندى كورد و قولكردنە وە ى شوناسى نە تە وە ىى لە نىوياندا لە لایە كە وە و لە لایە كى دىكە وە كە نالىكىش بۆ خۆ ناساندن و پىشاندانى شوناسى جىاوازی نە تە وە ىى بۆ "ئە وانى تر" و كۆكردنە وە ى پىشتىوانى بۆ دۆزە كە ى.

ئە و سايتە كە وە ك ھە ر كە نالىكى تر دە كرئ تىبىنى و قسە ى جىاجىيە لە سە ر بىت ھە م لە پووى ھونە رى و ھە م لە پووى شىوازی نوسىنە كانى سە رى، بە لام گرنگى و پۆلى حاشاھە لئە گرە لە م سە ر دە مە جىهانىە دا. وە كو دە نىكى ئازاد لە كۆنترۆلى ئە و دە و لە تانە ى كە چارە نوسى كورد وایە بە شىك بن لىيان. ھە روھ ھا وە كو دە نىك لە دە رە وە ى جوغزى دە سە لات و حىزبە كوردیە كان و بە بە شدارى و بە رپۆە بردنى چە ند كە سانىكى ئە كادىمىست و بە ئاگا لە گە مە كانى دونىاي بە جىهانىبوو.

بە دا خە وە ماوہ ىە كە كوردىش میدیا وە ستاوہ ئە وىش وە كو بۆ خۆيان بە ئىمىلى تايبە تى و لە چە ند شوئىكى ترىشدا ئاشكرايان كرووہ لە ئە نجامى ھىرشى كە س ىان لایە نى نادىارە وە بۆ سە رى. ئاشكرايە كارىگە رى سە كۆپە كى وە ھاو ھە ر سە كۆپە كى ئازادى تر بۆ سە ر بە كارھىنە ر و خۆینە رى كورد مانای ھۆشيارى نە تە وە ىى زىاتر و قولكردنە وە ى شوناسى كوردبوون و لە لایە كى ترىشە وە چاوكراوہ ىى بە رامبە ر مومارە سە و سىاسە تى حىزب و دە سە لاتى كوردى دە گە ىە نى. ئە م حالە تە ى كوردىش میدیا دە ىخاتە بە ر ھە رە شە و ھىرشى چە ند لایە نە ھە م لە لایە ن ئە و دە و لە تانە ى كە بە ناوھىنانى كورد قە لس دە بن چجای بانگە وازى جىاوازی شوناس و و كوردایە تى ھە لپە ى دە و لە ت پىگە وە نان، كە توركيا رە نگە زە قترىنيان بىت. ھە م لە و لایە نە خۆماليانە وە كە چىكلدانە ىان جىگە ى رە خنە ى جىدى نابىتە وە. من ئە گە رى لایە نى دە و لە تى بە نزىكتر دە زانم بە تايبە تى توركيا كە خوا ھە لئانگرىت بە حوكمى ئە وە ى زىاتر لە مۆدىرنە بە ھرە مە ند بوون و چاكتەر ھە ست بە كارىگە رى كە نالىكى وە ھا دە كە ن لە سە ر ئاستى تاكى كورد خۆینە رى ئىنگلىزى. ماوہ ىە كە ئىمە شاھىدى پوہ خە راپە كە ى تە كۆلۆجىيە تازە ىن كە ناسىونالىستى توندرە وى توركى نمايشى دە كات. ھاكردنى ئە و سايتانە ى كە جورئە ت دە كە ن پرسیار بخە نە سە ر بە دىھىە تى سالارى تورك و تە عبىر لە

شوناسیکی جیاواز ده که ن له تورکایه تی به شیکه له م شه ره. به تایبه تیش شوناسی کوردی ئە و مۆته که یه که نه خۆشیه کی دروست کردوو له گوتاری تورکیدا به ئاشکرا دیاره له نیو پیزی سیاسی و ئە کادیمی و راگه یاندنی تورکیدا که هه ندیک ناویان لێناوه "kurdophobia" یان کورده ترس.

کوردیش میدیا و هه ر سایتیکی هاوشیوه ی که به بی بودجه ی میلیۆنی ده سه لات و حیزبه کان به ریوه ده چیت ده شی رۆلێک ببینن که هه رگیز هیچ که نالێکی حیزبی نایبینیت. له سه رده میکدا که جیهانگیری نه ک باهۆزی کۆمۆنیزمی سه ده ی نۆزده به ر ده رگه به هه موان ده گریت که نالێکی ئە وتۆ پیویسته هه بی که به ته کنۆلۆجیای سه رده م و به زمانی باوی سه رده م و به پۆحیکی په خنه یی و ئازاده وه خوینه ر و وه رگری سه رده م بدوینیت. هیوادارم kurdishmedia له م شه ره ی مۆدیرنه دا سه لامه ت ده رچیت و هاوچه شنی ئە ویش په یدا ببن.

* جۆرنالی Nations And Nationalism 13(1),2007,pp 1-17